

פרוטרקולסט' 25/ג

מישיבה של ועדת החינוך והתרבות, שהתקיימה ביום ג', כ"ז באדר א', תשי"ד - 2.3.54, בשעה 11.00.

ב. ה. ה.:

- חברי הוועדה: ש. פרסיץ - היו"ר
- ס. אונא
- ט. ארם
- ח. בוגר
- א. ברמן
- ק. כהנא
- א. כלפון
- ש. כפריה
- ד. נצר
- י. סטילנסקי
- ר. צברי
- י. ש. רוזנברג
- א. רזיאל-נאור
- א. רימלט

מוזמנים:

- פרופ' דינור - שר החינוך והתרבות
- ד"ר אבידור - סגן מנהל משרד החינוך והתרבות
- מר שריד -
- מר בן-אור - נציג משרד החינוך והתרבות
- מר ריסון -
- ד"ר בדגסן - נציג משרד האוצר

ג. ע. ד.:

ז. בן-יעקב

סדר-היום:

תחילת הדיון בתקציב משרד החינוך והתרבות.

=====

היו"ר ש. פרסיץ:

אני פותחת את הישיבה. מישיבה זו נקדיש לתחילת הדיון על תקציב משרד החינוך ושר החינוך יפתח את הדיון.

שר החינוך והתרבות:

ברצוני לומר תחילה כמה דברים כלליים על אופן עיבודו של התקציב. לקראת הכנת התקציב לשנת 1954/55 מניתי טבין אנשי משרד החינוך ועדה בת 5 חברים בראשותי שלי. ועדה זו החליטה על הנחיות כלליות לעיבוד התקציב ומסרה אותן לראשי כל המחלקות של המשרד. לאחר זאת נתקיימו ישיבות בכל המחלקות וכל ראש מחלקה הציע הצעה מסלו מנוסקת על-יסוד מספריים. ועדת התקציב בדקה את המספרים הללו והביאה את ההצעות בפני הנהלת המשרד. לאחר סכך הובאה הצעת התקציב בפני ואחרי שהכנסתי בה שינויים מספר הבאתיה בפני משרד האוצר. משרד האוצר הביא הצעות מסלו והתקיים בינינו ויכוח על כל סעיף וסעיף של התקציב. במקרים אחדים קיבל משרד האוצר את דעתנו ובמקרים אחרים אנחנו הסכמנו להצעותיו. נקודות אחדות נשארו שנויות במחלוקת.

שר החינוך והתרבות: לאחר דיון ראשוני עם משרד האוצר הובא הדבר שנית לוועדת התקציב של משרד החינוך, לאחר טכנ' לראשי המחלקות שעיינו בכל פרט ופרט, ובסופו של דבר הובאה הצעת התקציב על-ידי לוועדת התקציב והטסק של ועד החינוך, לאחר טכנ' עובד התקציב טחדש, הובא שנית למשרד האוצר ושוב התקיימו דיונים בין נציגי משרד האוצר ובנינינו. אחרי הדיון עם נציגי משרד האוצר הוחזרה הצעת התקציב שוב לוועדת התקציב של המשרד, לראשי המחלקות, להנהלה ובסופו של דבר - אלי. בצורה זו הוכן נוסח שני של התקציב. משרד האוצר הגיש לנו הצעת תקציב טקבילה והתקיימו דיונים נוספים, בקשר לבירור כל הנקודות השנויים במחלוקת, ביני לבין החשב הכללי ושר האוצר. בסופו של דבר הגענו לידי הסכם בכל סעיפי התקציב ונתקבלה ההצעה הסופית הטובת עתה בפני חברי הוועדה.

עתה ברצוני להסביר בקצרה כיצד בנוי תקציב

זה.

ראשית, תקציב זה בנוי על ההנחה שכיתות א' ו-ב' תקבלנה בשנת הלימודים הבאה 24 שעות בשבוע, ולא 21 שעות, כפי שנהוג השנה.

שנית, אני רוצה לציין שמן הצעת התקציב הראשונה לחינוך היסודי קוצצו סיליון לירות, כך שהתקציב הסוצע עתה אינו מביא בחשבון כל גידול טבעי. הסכום של סיליון לירות שקוצצו מטעף החינוך היסודי הועבר לרזרבה הכללית של משרד החינוך. הסיבה לכך נעוצה בחילוקי-הדעות שהיו בינינו לבין משרד האוצר בקשר לגידול הטבעי אשר בעקבותיו יתווספו תלמידים חדשים לבתי-הספר היסודיים. כל השנים היה נהוג לקחת בחשבון את הגידול הטבעי ובהתאם לאוסדן הפוער של תוספת תלמידים חדשים היו מקציבים לתקציב החינוך היסודי גם סכום רזרבי. לפני שנה דרשנו לכיסוי הוצאות הגידול הטבעי סכום של 600,000 ל"י ואילו האוצר הסכים לתת 500,000 ל"י בלבד. אחר-כך התברר שהיה צורך בסכום של 900,000 ל"י כדי לכסות את ההוצאות של קבלת תלמידים חדשים לכיתות א'. לכן הוחלט השנה להעביר לרזרבה הכללית של המשרד את הסכום הטיועד לכיסוי הוצאות הגידול הטבעי.

המטלה לא הסכימה עם הויתור שלנו למורים, שיתנו רק 30 שעות בשבוע, והיא עומדת על ההולטה הקודמת שהמורים חייבים ללמד 32 שעות בשבוע. לכן מחושב התקציב לחציית שנת הכספים הבאה על-יסוד ההנחה שכל סורה יתן 32 שעות בשבוע.

בטעף גני-הילדים ישנן הוצאות והכנסות. ההכנסות הן משלושה סוגים: הכנסות המטלה, הסוכנות והכנסות שכר-הלימוד. הכנסות אלו נקבעו על-ידי משרד האוצר.

תקציב גני-הילדים מחושב על-יסוד שכר-הלימוד. אני טענד עתה הצעת חוק בקשר לתשלום שכר-לימוד בגני-הילדים, ואני חוקר בעיה זו כדי שההסדר של התשלומים יהיה גמיש יותר מצד אחד ויותר יציב מצד שני.

כן קיימת הבעיה של תקציב למוסדות החינוך הגבוה. בעיה זו הבאתי בפני הממשלה אשר דנה בדבר והקימה, בעקבות הצעתי, ועד מיעץ לעניני החינוך הגובה, שתפקידו להכין הצעת חוק על חינוך הגבוה בארץ כולל הקמת מועצה למוסדות להשכלה גבוהה, לבדוק את מצבם הכספי של המוסדות, את תקנותיהם וכו'.

הממשלה הטילה על ועדת השרים לעניני פנים ושירותים את הטיפול במוסדות ההשכלה הגבוהה. ועדה זו קיימה שתי ישיבות ובחרה שתי ועדות-משנה - אחת לתקציב האוניברסיטה, והשניה לתקציב הטכניון - אשר תבדוק נה באופן יסודי את תקציבי המוסדות. אני רוצה לומר, כי איננו מסכימים באופן עקרוני עם ההנחות והחישובים שנסדרו לנו על-ידי נציגי האוניברסיטה והטכניון, וחזק 10 ימים, כאשר שתי ועדות-המשנה תסיימנה את עבודתן, נדע פאות או יותר מהו המצב לאמיתו.

כן הוקמה על-ידי ועדה, מבין חברי הוועד המיעץ, שהוטל עליה לבדוק את בעיית שכר-הלימוד המורדג. אמרתי כבר

או.

שר החינוך והתרבות:

פעם בכנסת ועד כמה שידוע לי, הרי 40% מהסטודנטים בטכניון מטוגלים לסלם שכר-לימוד. תלמיד בטכניון עולה 1,300 ל"י לשנה ותלמיד באוניברסיטה - 1,800 ל"י בערך. ועדת השרים הווליסה שיש לבדוק זאת.

כידוע, דורשים בתי-הספר התיכוניים מן הממשלה השתתפות של שלישי או חצי בתקציביהם. הקמתי ועדה מיוחדת שמתפקידה להכין חוק על החינוך התיכוני בארץ, כי אינני חושב שאפשר עוד להשלים עם הטוב הקיים כיום שכדי לפתוח אטליז יש צורך ברשיון, אולם אוניברסיטה או בית-ספר תיכוני אפשר לפתוח ללא קבלת רשיון כל שהוא.

ברצוני להניח הצעת חוק זה ואת הצעת החוק על טוסדות להשכלה הגבוהה על שולחן הממשלה תיכף אחרי פטח. התמיכה המוצעת לבתי-הספר התיכוניים לקראת שנת התקציב החדשה נשארה לעתה ללא שינוי לעומת שנת התקציב הקודמת.

אני רוצה כאן לציין שיש צורך לבצע ראורגניזציה יסודית של כל החינוך התיכוני בארץ.

ברור, כי בסגרת התקציב הלא נוכל לפתור את הבעיה של הנחלת הלשון העברית לעולים החדשים. לזה דרושים מיליוני לירות. הנחלת הלשון בנויה על ההנחה של התנדבות המונית לביצוע המשימה הזאת. המועצה לחינוך ותרבות אישרה בזמנו פה-אחד עקרון זה שהוצע על-ידי, כי ברור שאנחנו לבדנו לא נוכל לטלא את התפקיד הגדול של לימוד הספה העברית להסונו עולים באמצעים המצומצמים העומדים לרשותנו, אלא אנו חייבים לגייס מתנדבים שיעזרו לנו בזה.

אני גם רוצה לומר, שוועדת שרים דנה

עתי בהצעת חוק להנחלת הלשון.

מר בן-אור:

הצעת התקציב עובדה השנה על-ידי משרד האוצר, לדעתי, בצורה כה יפה עד כי למעשה אין לי כמעט מה להוסיף עליה. אומר רק כמה דברים להבהרת העניין. ראשית, אני רוצה לציין שהסכום של 30,884,400 ל"י המופיע כתקציב כולל של משרד החינוך למעשה קטן יותר מן הסכום שהצעת התקציב מאפשרת לנו. סכום זה אלה הן הוצאות נטו לאחר שכבר ניכרו מתקציב המשרד את ההכנסות שבאו בעקבות ביצוע הפעולות שמעיפי ההוצאות מיועדים להן. סך הכל ההכנסות שנוכו כבר מהצעת התקציב מגיעות ל-2,859,650 ל"י - פירוט ההכנסות מופיע בתקציב - ואם נוסיף סכום זה לתקציב הוצאות נטו, נקבל את הסך של 33,744,050 ל"י, שזהו למעשה הסכום שהצעת התקציב בחדש מתירה לנו להוציא. זהו התקציב הריאלי שיועמד לרשותנו אם הכנסת תאשר את הצעת התקציב שהוגשה על-ידי שר האוצר.

מבנה התקציב השנה שונה בטקצת מצורת

התקציב בשנים הקודמות. עניני חינוך, למשל, רוכזו ביחד וכל יתר הענינים מופיעים בנפרד, כך שאפשר לקבל תמונה יותר ברורה על ההוצאות בסעיפים השונים.

אני רוצה גם לציין, שוועד החינוך

הציע השנה לכלול את סעיפי התקציב לחינוך ערבי המסבילים לסעיפי ההוצאה לחינוך עברי בסעיפי ההוצאה לחינוך ילדים יהודיים. כך, למשל, נבלעו הסכומים המוקדשים לחינוך יסודי בין הערבים בתוך הסעיף הכולל של חינוך יסודי. נשארו בנפרד רק הסכומים המיועדים לספרי לימוד ערביים, מפני שאין סעיף דומה בחינוך היסודי לילדים עבריים, וההקצנה לפעולות תרבות בין הטכוגרים מבין הסיעוטים.

סר בן-אור: סעיפי הוצאות מחולקים בכל מחלקה ומחלקה להוצאות על עובדים, הוצאות על פעולות, הוצאות ארגוניות והוצאות חד-פעמיות. בסעיף ההוצאה על עובדים הוכנס שינוי השנה ועובדים כמו נהגים או נוטרים הועברו לסעיף ההוצאות על פעולות או להוצאות ארגוניות.

המספרים שברצוני למסור עתה לוועדה שונים במקצת מאלה המופיעים בהצעת התקציב; מפני שערכתי אותם בסדר אחר. הוצאות על עובדים - לא כולל מסכורות מורים - 1,415,800 ל"י המהווים 4,2% מהתקציב כולו; הוצאות ארגוניות - 787,540 ל"י המהווים 2,3% מהתקציב; הוצאות על פעולות - 31,379,800 ל"י שהן 93% מכל התקציב; הוצאות חד-פעמיות - 158,610 ל"י המהווים 0.2% מהתקציב כולו. בחישוב המספרים הללו חלה כנראה טעות, מפני שסך הכל האחוזים מגיעים ל-99,7% בלבד, אבל הגדל זה אינו מהווה סכום גדול.

באשר לתקציב לעובדים, הרי משרד החינוך זכה כאן יותר ממשרדים אחרים, מפני שניתנה לו תוספת, אמנם תוספת קטנה, אבל בכל זאת ישנו גידול לעומת השנה שעברה, המתבטא ב-12 - 10 עובדים נוספים. העובדים החדשים דרושים בעיקר כדי להקל על המעטטה הגדולה הרובצת על מחלקת החשבונות שצריכה לספל בכל החשבונות של המשרד. כן דרושים לנו 4 עובדים שיסתובבו בכל הארץ ויבדקו את נכונות המספרים הנשלחים לנו מבתי-הספר, מהרשויות המקומיות וכן הסחוזות, כי בעבר לא כל המספרים שנשלחו אלינו מקומות הללו היו מדויקים די צרכם.

לא יכולנו להגדיל את מספר המפקחים לקראת שנת הלימודים הבאה ודעתנו היא שהדבר גם אינו רצוי. אבל מאידך גיסא, מצאנו שרצוי מאד להגביר את פעולות ההדרכה בבתי-הספר, בעיקר בבתי-הספר הנחשלים. ובין מורים נחשלים. החלטנו שכדאי מאד לשחרר מורה טוב או מנהל טוב מיום עבודה בשבוע כדי שיוכל לבקר בבתי-הספר הנמצאים בסביבתו ולהדריך את המורים. אבל יש צורך למצוא מטלא-מקום ליום העדרם של המורים מעבודתם הרגילה ולשם זה ניתן הסכום של 35,000 ל"י המופיע בתקציב. לדעתנו, פעולת הדרכה זו עשויה להביא ברכה גדולה למפעל החינוך. כן ברצוני להצביע על העובדה שבהצעת התקציב לחינוך היסודי כלולים 50,000 ל"י המיועדים להגדלת והתקנת חדרים בלתי-מתאימים בבתי-הספר המוחזקים, כדי להגדיל את כוח קליטתם של בתי-ספר אלה. לדעתנו, עשויה פעולה זו להביא לידי קימוצים ויעול בעתיד.

בתקציב לשכת הנוער, בסעיף 304, מופיע הסכום של 9,980 ל"י המיועד למועדונים בבתי-הספר. למעשה מכון תקציב זה לפתיחת מועדונים כדי להציל ילדים מן המיסיון, או יותר נכון, לסתור את פעולת המיסיון. כידוע, הורים רבים שולחים את ילדיהם למיסיון מפני שאין להם פנאי לספל בהם והילדים נמצאים במיסיון במשך כל שעות היום. על-כן, הוחלט השנה לעשות ניסיון ולהקים מועדונים ליד בתי-הספר, שבהם יוכלו הילדים לבלות את שעות אור-הצהרים בהדרכת מדריכים. מועדונים אלה עשויים לסתור את כוח-המשיכה של המיסיון.

אשר להכשרת מורים, לא יכולנו בתקציב של שנה זו להמשיך בכיוון שאנו רוצים להמשיך בו. אני מקווה שבשנה הבאה יהיה תקציב זה מפורט יותר.

בקשר לתקציב הגדנ"ע, אני רוצה להדגיש שזו לנו הפעם הראשונה שאנו עורכים תקציב זה, כי עד שנה זו הוא נכלל בתקציב הצבא. אמנם במחצית שנת כטפים זו הועבר אלינו תקציב הגדנ"ע, אבל הוא נערך על-ידי הצבא. יתכן שאין אנו עוד מנוסים די הצורך בעריכת תקציב הגדנ"ע ויתכן שסעיפים הכלולים בו היו צריכים להופיע בטקום אחר, אבל תקציב זה בכל אופן מתקבל על הדעת.

סר שריד:

עד שנה זו הופיע התקציב לחינוך ילדים פרובלמטיים במסגרת הכללית של חינוך יסודי. הפעם מופיעים כל בתי-הספר לילדים פרובלמטיים בתור רשת נפרדת. שירות ופיקוח הגייני לילדי עולים הועבר השנה למשרד הבריאות וסעיף זה מופיע בתקציב משרד הבריאות.

מד שריד:

בסכום של 650,000 ל"י המיועדים לתמיכה
במוסדות מוכרים נכללת / התמיכה בנתי-ספר
מוכרים של אגודת-ישראל.
סעיף 327 "קרן עזרה למורים ותיקים" הוא
סעיף חדש בתקציבו. ישנם מקרים שמורה צריך לצאת לפנסיה אבל אינו
מקבלים פנסיה, ואז אנו נותנים לו עזרה בסך של 20 ל"י לחודש, גם גורמים
אחרים, כמו הסתדרות המורים, מסתפים בקרן זו.

שר החינוך כבר אמר כאן שתקציב המשרד הוקטן
במיליון לירות לעומת ההצעה הראשונה. סכום זה יכנס בוודאי לרזבנה של
המשרד והוא יוצא אם המורים לא יסכימו ללמד שעתים נוספות בשבוע ואם
יתברר שהגידול הטבעי מתאים לאומדן לשנו. אם הגידול הטבעי יהיה קטן
מזה יוצאו פחות ממיליון לירות.

לפני שנה לפדו בנתי-הספר היסודיים 183,611
תלמידים. מספר הילומדים השנה מגיע עד 201,000, כך שמספר התלמידים
גדל בלמעלה מ-17,000, אבל אם ניקח בחשבון שלפני שנה סיטו את בתי-הספר
היסודיים 12,000 בוגרי כיתות ח', הרי הגידול הטבעי מסתכם למעשה
ב-29,000 ילדים. כ-4,000 ילד אינם רשומים אצלנו וחלק מהם בוודאי לומד
במוסדות פטור, בתוך זה ילדים שנכנסו ל"חדרים", והאחרים נקלטו במיסיון,
מחלקות החינוך העירוניות שוענות שהירידה מן הארץ הספיעה גם על
הגידול הטבעי, מפני שמספחות רבות עזבו עם ילדים. יתכן גם שמספר
התלמידים לפני שנה לא היה מדויק. בכל אופן, על-ידי המספרים שמסרתי עתה
ברצוני להכחיש את הכתבות שהופיעו בעתונות כאילו אלפי ילדים לא היו
רשומים לפני שנה לבתי-הספר ולא לטדו. בין מספר התלמידים שמסרתי עתה
לא כלולים תלמידי מוסדות החינוך של אגודת-ישראל.

ההבנסה בתקציב גני-הילדים היא מסני גורמים,
אך לא ידוע עדיין כמה כסף יתן כל אחד מהם. אני מניח שמשרד האוצר יכנס
בקרוב למשא-ומתן עם הסוכנות כדי לדעת בדיוק כמה כסף מוכנה הסוכנות
להקציב. לאחר שדוע זאת נוכל לקבוע את הסכום שיש להטיל על חסויות
בסקוטיות. אני רוצה לציין, שההסדר בין הממשלה מצד אחד ובין הסוכנות
והרשויות הסקוטיות מצד שני הוא לגבי כל שנת תשי"ד. גם ההתיקרות
שתחול בתקופה זו תיזקף על חשבון הסוכנות והרשויות הסקוטיות, בהתאם
לאחוז השתתפותם בתקציב הגנים.

תקציב החינוך היסודי בנוי על ההנחה שכיתות
א' ו-ב' תקבלנה בשנת הלימודים תשט"ו 24 שעות בשבוע, ומיד לאחר אישור
התקציב על-ידי הכנסת נודיע למפקחים המחוזיים על הגדלת שעות הלימוד.
כן מובטחת בתקציב זה מסכורת המורים השוטפת,
בהתאם לדירוג ולווקטק. ישנה גם התחשבות מה בהתיקרות, אנחנו מקווים
שלאחר שתתברר שאלת הגידול הטבעי ושתל שעות עבודה נוספות למורים לא
תעמוד מערכת החינוך בשנת הלימודים הבאה בפני אותם הזעזועים שנגרמו
לה השנה. התקציב המוצע, אם יאושר, יאפשר לנו לקיים את המסך פעולותינו,
אם כי לא ברורחה רבה.

הינו"ר של פריסצ:
ברצוני להבהיר נקודות מספר בקשר לגידול
הטבעי בנתי-הספר היסודיים.

כאשר השוויתי את מספר התלמידים לפי כיתות
בשנת תשי"ד לעומת שנת תשי"ג על-טנת לראות מהו אחוז התלמידים שעלו לכיתה
הבאה, נתברר לי דבר מעניין מאד. בכיתות ב' היו לפני שנה 34,291 תלמידים,
כולל את תלמידי אגודת-ישראל, ולפי זה היה צריך להיות בכל כיתות ג'
השנה אותו מספר התלמידים. אבל למעשה נמצאים השנה בכיתות ג' 32,209
תלמידים בלבד, כולל אגודת-ישראל. סך הכל חסרים, למי חשבון שלי, בשנת
תשי"ד ב-7 כיתות בית-הספר העממי, בלי כיתה א', 19,237 ילדים.
בלעדי הגידול הטבעי היה צריך מספר התלמידים בשנת תשי"ד להגיע ל-171,000.
אולם, כפי שבציגתי משרד החינוך מסרו לנו, מספר התלמידים בנתי-הספר
הממלכתיים מגיע השנה ל-201,000, ז.א. שהגידול הטבעי השנה מתבטא
ב-30,000 ילדים חדשים. אבל, בכל הכיתות הקיימות השנה, איני מוצאת
30,000 ילדים נוספים.

א.ט.

ס. אונגא:

איזה צעדים ננקטו כדי להבטיח שהטורים יתנו באמת 32 שעות בטבוע, וכדי לטבוע את מה שקרה השנה? לגבי בתי-הספר התיכוניים נאמר בדברי ההסבר שכתבתם תשי"ד ניתנה תמיכה ל-10 כיתות לתקופה של 5 חדשים ואילו בתשס"ו התמיכה ניתנה ל-20 כיתות למשך 7 חדשים. פירוש הדבר שהטבות של התמיכה הטוטלת הוא הרבה יותר קטן לעומת התקציב הקודם. מהי הסיבה לזה?

לגדנ"ע ניתן בתקציב זה סכום של חצי מיליון לירות. מה מצדיק תקציב כה גדול בסעיף זה לעומת התמיכה הקטנה לבתי-הספר התיכוניים? עד כמה שידוע לי, בעשית פעולת הגדנ"ע במסגרת בתי-הספר התיכוניים, אבל התקציב העיקרי מופיע בתקציב משרד הבטחון והתוספת הזאת המופיעה בתקציב משרד החינוך היא גדולה מאד באופן יחסי לסעיפי תקציב אחרים.

בתקציב משרד החינוך מופיע סעיף תקציבי לוועד החינוך וועדותיו, אולם לא מופיע סעיף תקציבי למעצה לחינוך מפלכתי-דתי. אני חושב שדבר זה חסר בתקציב.

שר החינוך והתרכות: תקציב המועצה נכלל בתקציב לוועד החינוך.

ד. נצר: אבקש להעמיד אותי על טעוטי אם הנני טועה, אבל אם אני רואה את ההכנסה נטו שתוקצב לגבי-הילדים בשנת התקציב הבאה, הרי נדטה לי שחלה כאן הקטנה ב-100,000 ל"ר לעומת שנת התקציב הנוכחית.

ד"ר ברגמן: הסכום המופיע בהצעת התקציב החדשה הוא רק לתקופה של חצי שנה. לאחר מכן יובא לכנסת תקציב חדש, לפחצית הינה הינייה.

ד. נצר: רציתי לשאול אם התקציב החדש בנוי על ההכנסה המשווערת לשכר-הלימוד היה צריך להכניס או האם הוא בנוי על הסכומים לשכר-הלימוד הכניס למעשה?

ד"ר ברגמן: התקציב בנוי על ההכנסה המשווערת.

ד. נצר: הייתי רוצה לדעת מהו האומדן של שכר-הלימוד, והאם ההערכה הזאת לא תעלה בשנה הבאה את שכר-הלימוד בגבי-הילדים?

מר שריד אמר שהתמיכה למוסדות מוכרים מוקדשת בעיקר למוסדות מוכרים של אגודת-ישראל. ברצוני לשאול שאלת-תם: בניח שלא היתה פרישה של בתי-הספר של אגודת-ישראל וילדים הלומדים כיום במוסדות של אגודת-ישראל היו נקלטים ברשת החינוך המפלכתי-הדתי. האם קליטה זו היתה מתבטאת בהגדלת ניכרת בתקציב מוסדות החינוך המפלכתיים הדתיים? באיזה סכום היתה קליטה זו מגדילה את ההוצאות?

הייתי רוצה לשמוע מה הם בתי-ספר מוחזקים לבערים עובדים.

כן הייתי מבקשת לשמוע על אופן חלוקת הסטיפנדיות, מי בהנה מהן ובאיזו צורה.

אני מכירה בערכם הרב של מועדונים ליד בתי-הספר, ואין זה רק ענין של הצלת ילדים מידי המיסיון. אבל לא מובן לי מדוע מצאו לנכון להפריד בין הסכום של 14,250 ל"ר לבין הסכום של 9,980 ל"ר עד כמה שידוע לי, הפעולה היא זהה בשני המקרים.

מר שריד: הפעולה היא זהה, אבל במקומות שונים.

ד. נצר: כן מתעוררת השאלה עד כמה סכום זה שהוקצב עונה על הצרכים.

את שאלותי בקשר למפעל התזונה אשאיר עד סחר, כאשר גם גב' בבלי תשתתף בישיבה.

7. צברי:

מצונוי לדעת על-סמך מה בוצעה הפחתה בתקציב להכשרת המורים.

בהצעת התקציב נאמר שבתי-הספר לנוער עובר מקיפם 9,079 בני-נוער. עד כמה שזכור לי, נמסר לנו לפני שנה שמספר בני-נוער הלומדים בבתי-הספר לנערים עובדים מגיע ל-13,000 ואילו מספר נערים עובדים מגיע בסך הכל ל-30,000. אני חושבת שמהספר הזה של 9,079 תלמידים בבתי-הספר לנוער עובד הוא מסש מדהים לאור המציאות.

אינני רואה שום סעיף תקציבי לפיקוח על ביצוע חוק חינוך חובה. כיצד זה?

כן מצונוי לדעת, האם התחילו כבר לנהל משא-ומתן עם המורים בדבר הגדלת שעות הוראה. הסנה המורים התנגדו להוראות לעתיים נוספות בשבוע ולכן לא בדרך לי כיצד בנו את התקציב על-יסוד ההנחה שהמורים יורו 32 שעות.

מרכזי נוער בישובי עולים מקיפם 4,180 ילדים, אולם בבתי-הספר היסודיים בישובי עולים לומדים למעלה מ-19,000 ילדים. האם אין מועדונים עבור חלק גדול מהם, או האם התקציב המיועד למועדונים עבורם סופיע בסעיף "בתי-תלמיד ומועדונים לנוער זוב"?

נאמר שמרכזי הנוער נמצאים בישובי עולים ובפרברים. הייתי מבקשת רשימה שמית של כל אותם המקומות בהם נמצאים המרכזים.

כן אני מבקשת הסבר לסעיף "שרות תחבורה למעברות". למה מוקצב סעיף זה?

א. רזיאל-נאור: קיימים שלושה סעיפי תקציב המוקדשים לחינוך ילדים פרובלמטיים. הייתי רוצה לדעת כמה ילדים כאלה ישנם.

בנוגע לגני-ילדים, ברצוני לשאול אם הבנתי נכון שמשרד החינוך מתכוון להביא בפני הכנסת הצעת תיקון לחוק חינוך חובה שיבטל את חינוך הינם לגן?

שר החינוך והתרבות: זה נכון.

א. רזיאל-נאור: הייתי רוצה לדעת לפי מחשב הסכום של 10,000 שניתן למלחמה במיסיון, כי אינני חושבת שסכום כזה יוכל לתת הרבה, בהשוואה לסכומים העצומים שאנשי המיסיון מוציאים על גני-הילדים שלהם. האם זו השתתפות של משרד החינוך באיזו מטגרת רחבה יותר, או האם משרד החינוך סבור ש-10,000 ל"י הם סכום מספיק למלחמה במיסיון?

הייתי רוצה לדעת כיצד מוצאים הכספים מסעיף "תערוכות".

בהסברים לתקציב נאמר שמטכורת הסטטים מבוססת על שכר של 12 חודש. אני שמחה מאד לראות זאת והייתי רוצה לדעת אם אותו הדין חל גם לגבי סוכריי בתי-הספר, כי לפני שנה כל המזכירים פוטרו עם תחילת חופש הקיץ.

הייתי מבקשת לדעת מהו ההבדל בין מרכזיות חקלאיות לבין מועדונים חקלאיים, ומה הן מרכזיות פדאגוגיות?

הסכום של 11,400 המופיע בסעיף "ארגוני נוער" מוקדש, לפי דברי ההסבר, לתמיכה בהסתדרות הצופים, בתנועה המאוחדת לקירוב תנועות נוער אחרות - בני-עקיבא והמכבי האציר. אני חושבת שדבר זה אינו הולם את המטענות של שוויצ'ון האזרחים בסדינה. אם משרד החינוך רוצה לקרב את כל תנועות הנוער - אני מסכימה עם זה. אלב לזעתי זה קצת חורג מן המטגרת הרגילה אם כותבים שיט לקרב תנועות נוער וטפרטים אילו הן התנועות. אם לקרב, אזי את כל התנועות ואין להפלות ביניהן לרעה.

או.

ז. ש. רוזנברג :

על-סמך מה בותנים את התמיכה לבתי-הספר לילדים פרובלמטיים שליד הרשויות המקומיות?
יש הפרט גדול מאד בין הסכום שניתן לבתי-הספר לילדים פרובלמטיים לבין הסכום המיועד לחינוך טשלים לילדים אלה.
האם פירוש הדבר שרוב הילדים הססייטיים את בית-הספר אינם זקוקים לחינוך טשלים?

טר שריד :

חינוך טשלים אלה הם מועדונים.

ז. ש. רוזנברג :

אני רואה שמופיע בתקציב סכום של 14,000 לטיפול בנוער עזוב, אבל האם משרד החינוך סבור שסכום זה מספיק לצורך זה? אני גם אינני חושב שתקציב לטיפול בנוער עזוב צריך להופיע בתקציבי משרדים שונים, כמו משרד החינוך והתרבות ומשרד הסעד, מפני שגם את הטיפול עצמו אי-אפשר לחלק לטיפול טובע ולטיפול טסוג אחר. בכל אופן, לדעתי, הסכום הזה של 14,000 ל"י בכלל אינו הולם את המציאות.

אם הבנתי נכון, היתה הכוונה להקטין את ההענקות לבתי-הספר התיכוניים ולהגדיל לעומת זאת את הטטיפנדיות הניתנות לתלמידי-סטר-האט אין משרד החינוך סבור שההוצאות האדמיניסטר-טיביות בבתי-הספר התיכוניים אוכלות את כל ההכנסות?

אשר לחינוך גבהה, אני רואה שהתמיכה בדרך כלל עלתה לעומת השגה הקודמת, פרט לטכניון, שנהצעת תקציב זו מוקצב לו סכום יותר קטן מזה שניתן לו אשתקד. מאו ההסבר לתופעה זו?

ח. בוגר :

אני חושב שהפעולות נגד המיסיון לא מתקדמה אם משרד החינוך לא יקח על עצמו את הטיפול בשאלה זו. הסכום של קרוב ל-10,000 שהוקצב לטלחמה במיסיון אינו יכול להועיל ולא כלום, כי למט זה דרושים מאות אלפי לירות.

הייתי מבקש לדעת איזה שינוי חל על-ידי כך שתקציב הגדנ"ע הועבר ממשרד הבטחון לתקציב משרד החינוך. האם מדריכי הגדנ"ע מקבלים עתה את סרות משרד החינוך או האם מסטיכים להיות כפופים למשרד הבטחון?

בשטח החינוך התיכון לא נעשה כמעט ולא כלום. הייתי רוצה לדעת מה הן ההענקות ל-800 כיתות לייצוב שכר-הלימוד לפי 160 ל"י לשנה.

מה עשה משרד החינוך כדי להבטיח את הסורים הנוחצים לו? אני רואה שבטעיף זה של הכשרת סורים חלה הפחתה גדולה מאד לעומת השנה שעברה. בהצעת התקציב נאמר שסמפר הלונדדים כיום בבתי-הסדר למורים מגיע ל-2,090 תלמידים. אולם לנו נחוצים 10,000 תלמידים, כדי שנוכל לקבל כל שנה כמה אלפי סורים. גם ללימוד החקלאות, הטלאכה והשחיה הוקצבו סכומים כאלה ואי-אפשר יהיה לבצע פעולה יעילה. התקציב הטוצע מספיק ללימוד טקצועות אלה בבית-ספר אחד, אבל לא בכל בתי-הספר בטדינה.

ש. כפרית :

כדי שהדיון שלנו בוועדה יהיה רצינולי יותר הייתי רוצה לשמוע על הפעולות של הסחלקות השונות. היינו אולי יכולים לקבל תמונה יותר יסודית על פעולת המועדונים? גם בעיית הגדנ"ע היתה חשודה מאד, מפני שבטעיף זה מופיע סכום סכובד מאד של חצי מיליון ללחית. לפני שנה נשמעה הדעה שפעולת הגדנ"ע אינה כל-כך יעילה והייתי רוצה לדעת מהו הסצב השנה.

אשר לתקציב בני-הילדים, אנו שומעים שהצעת ה התקציב הטונחת לפנינו היא לחצי שנה בלבד, אבל גם בה אין כל ביטוי להתיקרות. לכן הייתי רוצה לדעת אם חושבים להעלות את שכר-הלימוד בבנים וכיצד בכלל חושבים לקיים את הגן.

אץ כלפסו:

רציתי לדעת אם מטפר התלמידים בבתי-הספר התיכוניים, בהתחשב עם צרכי המשק והמדינה בכלל, מניח את הדעת? - אם לא - מהו מטפר התלמידים הרצוי? במידה שמטפר התלמידים אינו מניח את הדעת, באיזה צעדים חושב משרד החינוך לנקוט כדי לפתור את הבעיה?

שר החינוך מסר לנו על סיבוי 3 ועדות: לעניני האוניברסיטה, הסכניון והחינוך התיכוני. (ד"ר אבידור: קיימות 4 ועדות - שתי ועדות שנתסנו על-ידי ועדת שרים והטפלות אחת בתקציב האוניברסיטה והשניה בתקציב הסכניון, ושתי ועדות שנתסנו על-ידי שר החינוך ושאת מהן מכינה הצעת חוק לחינוך גבוה והשניה - הצעת חוק לחינוך תיכון.) הייתי רוצה לדעת אם הוועדה תטפלת בבעיות החינוך התיכון תבדוק גם את מצבם הכלכלי של בתי-הספר התיכוניים. - אם לא, היה רצוי מאד שתתבנה על-ידי ועדת השרים גם ועדה שלישית אשר תבדוק את תקציבם של בתי-הספר התיכוניים, כי שאלה זו אינה פחות חשובה משאלת מצבם של סוסדות החינוך גבוה. מתקבל הרושם שבסוסדות החינוך הגבוה ישנם פרופיסורים המשפיעים על שר החינוך ולכן המטפלה טפלת בבעיותיהם, ואילו לחינוך התיכון לא נמצא גואל. הייתי מציע ששר החינוך יעיין בהצעה לפנות ועדה סיוחדת לחינוך תיכון בקשר לתקציב הסונח לפנינו, כדי שלא תהיה איפה ואיפה.

כפי שנאמר לנו, ישנם כיום 5,000 סורים בלתי-מסומכים וטאידך גיסא מוצאים לפנסיה סורים שהגיעו אמנם לגיל פנסיה, אבל עוד לא נס ליחס זהם סורים טובים מאד. מדוע, אם כן, אין מאריכים את שירותם? לפני שנה שאלתי את סר ארנון שאלה זו והוא אמר שיקח זאת בחשבון וסורים כאלה לא יפוטרו. האם הסנר זה עומד בתקפו גם לגני שנת הליסורים הבאה?

היו"ר ש. פרסיץ:

לאחר הדיונים סחר מצטרך הוועדה לבחור בוועדה או בוועדות ששנה שתטפלה בתקציב משרד החינוך ותבאנה את מסקנותיהן למליאת הוועדה. לכן אנקט את חברי הטיעות השונות למסור סחר את שסות נציגיהם. כן עלינו לפנות נציגים לוועדה הסיוחדת לעניני החינוך הגופני, שמונתה על-ידי הכנסת, ואשר החלטותיה צריכות לסצוא ביטול בתקציב.

ברצוני לברך את משרד החינוך על עבוד התקציב בצורה בה הוגש לנו הפעם ואני סוכנה לצצטרך לדברי סר בן-אור שנתן מחטאה למשרד האוצר, אף כי אני חושבת שגם האוצר, שעסה עבודה יפה, בעזר בוודאי על-ידי משרד החינוך ושני המסרדים הללו יבואן על הברכה. אך יחד עם זאת אני סוכרחה לוטר שבאופן אישי אני סאוכזבת טהגשת התקציב. אני חושבת שמשרד החינוך צריך להיתחס לעבודתנו כפי שמשרד מבקר המדינה מתיחס לוועדת הכספים ומסר לה דין-וחשבון על כל פעולותיו החשובות. אני מפקקת מאד בתועלת היועדות המתסנות במשרד החינוך, ואניני יודעת מדוע טעבירים לוועדת אלו את הטסכות של הכנסת וועדותיה. אין ועדה זו רוצה לעשות עבודה סיכאנית, היא מנקשת לשמוע מה נעשה בכל אותם הדכרים בהם טיפלה בטשן 5 שנים. ועדת החינוך סוכרחה לקבל ממשרד החינוך, לפני הדיונים בתקציב, דין-וחשבון ססודט על פעולות המשרד. הואיל ודין-וחשבון כזה לא נסטר לנו, יצטרכו נציגי משרד החינוך לתקן את הטעות מוך מתן תשובות על שאלות חברי הוועדה, ודבר זה בוודאי יגזול זמן רב.

ד"ר אבידור:

הערה כללית לדברי היושבת-ראש. הגב' פרסיץ לא הזכירה מה היה עלינו לעשות בתקציב זה ולא עשינו, אני יכול להבין שבוסף ובנפרד מהתקציב יש להטיל על משרד החינוך והתרבות, כמו על משרדים אחרים, הגשת דין-וחשבון שנתי לוועדת החינוך. באנגליה, למשל, בחוק החינוך נאמר ששר החינוך חייב להגיש לפרלמנט דין-וחשבון שנתי, אולם דין-וחשבון זה אינו זהה עם הצעת התקציב, אלא הוא נסטר לשנת הליסורים, נוסף לדין-וחשבון זה אנו סוכנים בטסגרת ההטברים להצעת התקציב לענות על כל השאלות שתוצגנה על-ידי חברי הוועדה.

ש. כפרית:

באחת הישיבות שאלתי על הטצב בבתי-ספר בישובי עולים וטרם קיבלתי תשובה.

או.

מר שריד:

אני מקבל את הנחת-היטוד של היושבת-ראש, שעם תחילת הדיון על התקציב צריכה הוועדה לקבל דין-וחשבון על פעולות המסוד. ללא ספק יש צורך בדין-וחשבון כזה, אבל אינני יודע אם אפשר יהיה לטפל אותו דווקא בעקבות הדיון על התקציב.

אשר לשאלת היושבת-ראש בקשר לניתוח הסטטיסטיקה הטופיעה בדברי הסבר על מספר התלמידים השנה ואשתקד, אני מבקש לדחות את טתן התשובה עד טחר.

חה"כ נצר שאלה אם התטיכה בטוסדות חינוך טוכרים בכלל טגדילה את תקציב החינוך ואם כן - האם ישנה הגדלה ניכרת. בענין זה לא נעשה חשבון מדוייק, טפני שלדעתי הוא גם טיותר. אפילו אם נגיע לידי טסקנה שהתטיכה טגדילה בהרבה את התקציב לא נוכל לשנות טאוטה. ישנו חוק הטחייב אותנו לתטוך בטוסדות חינוך טוכרים וכל עוד הטנטת לא תשנה אותו נצטרך לתטוך בהם. לדעתי, בכל אופן, אין הגדלה בעקבות התטיכה, טפני שבת-הטספר של אגודת-ישראל נטצאים בטקוסות ישוב כאלה טבלאו הכי אי-אפשר היה לטזגם עם בת-הטספר הקייטים. נוסף לזה התטיכה טאנו נותנים טגיעה רק כדי 60% טהוצאות בית-הטספר. אולם שוב אני מדגיש, כי זה אינו טבוטס על חשבון מדוייק.

כן שאלה חה"כ נצר מה הם בת-י-טספר טוחזקים לנערים עובדים. אלה הם בת-י-טספר בישובי עולים טטם, נוסף למטכורת הטורים אותה אנו מטלטים בכל הטקוסות, אנו טכטים גם את הוצאות ההחזקה. אולם יש לציין, שבגני-ילדים לא טוחזקים אנו מחייבים את הרשויות הטקוסיות להטתתף גם בתילום מטכורת הגננות.

שאלה

חה"כ צברי/כימד טטבירים את ההפוט בין 9,000 ילדים הלוטדים השנה נבת-י-טספר לנוער עובד לבין הטספר של 13,000 תלמידים טכאילו לטדו לפני זה. ראשית, יש לציין שהטספר של 9,000 תלמיד נטטר למטרד האוצר לפני חודש או 6 שבחעות אפילו, ובינתיים טספר הילדים בוודאי גדל, כי לא ניתנו שום הוראות שלא לקבל תלמידים חדטים. אולם הבעיה העיקרית בטטח זה היא ההפוט הגדול הקיים בין טספר תלמידים רטוטים בבית-הטספר לבין טספר הטבקרים למעטה.

אתמול ביקרתי בשני בת-י-טספר ערב, אחד בירושלים והשני בפרוזדור, והתרשטתי טאד טאלה שלטדו טם. אטנם התרשטתי גם טטספר הנעדרים. אבל בהר-טוב, לטטל, 70 בני-נוער ישנו לאחר יום עבודה לאור מנורות נפט ולטדו. בירושלים ישנן כבר כיתות ערב ח' ולילדים הלוטדים טם יש כבר חינוך עממי נורטאלי. ישנם גם נערים טטיטו את בית-הטספר העממי בערב וטטטיכים עכטיו ללטוד בבית-טספר תיכון ערב.

הבעיה היא כימד טביאים לבית-הטספר את אותם בני-הנוער שעדיין לא הגיעו לטם. לפני שנה נעשה ניטון לפתור בעיה זו באטצעות קאיני-ביקור. אי-אפשר לוטר שניטון זה נכשל, טפני שהוא לא נטטך זמן רב.

י. טטילנסקי:

מהו אחוז החטסורים בנוקר?

מר שריד:

ישנם טקוסות שטם הביקור טגיע כטעט ל-100 אחוז. לעוטת זאת ישנם טקוסות בהם הביקור הוא עונתי, בהתחשב עם העונות בחקלאות, או עם טצב טזג-האוויר, כי בחורף קייטת גם כעייית הלבוש וההנעלה. לכן טטפרי החיטורים אינם יציבים וקטה לדעת אותם.

נשאלה כאן שאלה בקשר לילדים הפרובלטטיים. הייתי טציע לטטוע בקשר לזה דין-וחשבון טאחת טעובדות הטחלקה.

שאלו כאן אם מתכוונים לבטל את חינוך חילגם בגני-הילדים. מטברד שכבר ביטלו. אינני יודע אם הצעת התיקון לחוק חינוך חובה טמוגט לכנטת תוצע לשנה או לאורך-יטים. על כך תחליט הכנטת. אבל בכל אופן, בעת עיבוד התקציב לקחנו זאת כבר בחשבון. כן התחשבנו בהתיקרות.

הינו"ר ש. פרטיץ:

מה היו ההכנטות מטכר-הליטוד בגני-הילדים?

או.

סר שריד:

ההכנסות הגיעו ל-600,000 ל"י בערך בטקום
840,000 ל"י, מפני שהתברר שבאותם המקומות
בהם היו ההורים חייבים לשלם שכר-הלימוד היה מספר הילדים הרבה יותר
קטן ממה שהעריכו. יתכן שההכנסה עוד תשתנה בטקצת.

חה"כ רזיאל-נאור שאלה מה בדבר טשכורת
למזכירים של בתי-הספר, משרד החינוך אחראי לפטשכורת העובדים רק בטוסדות
חינוך מוחזקים. בטוסדות חינוך בלתי-מוחזקים נחשבים העובדים לעובדי
הרשויות המקומיות, ועד כמה שידוע לי, הרשויות המקומיות אינן מפטרות
את המזכירים עם סוף שנת הלימודים.

א. רזיאל-נאור:

לפני שנה פטרו את מזכירי בתי-הספר בירושלים.

סר שריד:

עיריית ירושלים אינה טוכנה להכיר במזכירים
כבעובדיה והם עובדים כפקידי המנהלים.
טצב זה אינו יכול להטשך, מפני שהמזכירים אינם טוכנים לעבוד ללא בעלות.
בקשר לכך קיימנו פגישה עם ועד המנהלים ואנו מטפלים בטתרון הבעיה.

בין טוסדות החינוך המוחזקים יש בדרך כלל
מעטים מאד המחייבים החזקת מזכיר מיוחד, כי אלה לרוב טוסדות קטנים.
אולם בטידה שיטת מזכירים בבתי-הספר המוחזקים הם נחשבים לעובדי
המדינה ולקבלים מטשכורת מן התקציב הכללי הניתן למזכירות בית-הספר.

חה"כ בוגר העיר, כי הטכומים הניתנים לחקלאות,
למלאכה וכו' אינם מטפיקים. אולם יש לקחת בחשבון שטכומים אלה שאנו
נותנים אריכים להפעיל טכומים גדולים פי כמה הטוקצבים על-ידי
הרשויות המקומיות. משרד החינוך חייב לתת ציוד רק לבתי-ספר מוחזקים,
אבל בטקרים מטוייטים אנו מטתפטים גם ברכישת ציוד על-ידי הרשויות
המקומיות. הטכומים שניתנו ללימוד חקלאות ומלאכה התצבו טתוך הנחה
שאינ לנו יותר כסף.

חה"כ רוזנברג שאל אם יש לראות בטועדונים
לנוער עזוב את הטיפול בנוער עזוב. אני חושב שאנו עוד רחוקים מזה.

הינ"ר ש. פרטיץ:

האם משרד החינוך יוכל לתת לנו כבר טחר
רשימה של כיתות בבתי-הספר היסודיים בהתאם

לטספר תלמידים בכיתה?

סר שריד:

עד טחר בוודאי לא נוכל להכין רשימה כזו.

סר בן-אור:

בקשר לכרטי היושבת-ראש על אופן עריכת
התקציב, אני רואה לומר שהשנה נעשה צעד
ראשון בכיוון חדש. זוהי התחלה של תקציב פונקציונלי, אשר צריך להיות
טבוטט על פעולות ולא על הוצאות בלבד. אם נלך בכיוון זה גם להבא -
ואני מקווה שגלך בדרך זו - יוכל התקציב הנא להיות יותר טפורט.

חה"כ אונא שאל מדוע הוקטנה התמיכה לבתי-הספר
התיכוניים. בעיית בתי-הספר התיכוניים דורשת בדיקה וטיפול מיוחדים,
בעצם יש לטקול מה צריך להיות קו-הפעולה של המטשלה, אם המטשלה
צריכה לתת טטפים לבתי-הספר או האם היא צריכה לאפשר לתלמידים ללמוד טם.
בדרך כלל, אנו נוטים לדעה שיש לאפשר לילדים ללמוד, לתלמידים טובים,
כטובן, כי מזה נהנים לא רק התלמידים הטובים, אלא גם בתי-הספר עצמם.
הכיתות טתטלאות ובצורה זו גם ההוצאות של בית-הספר יורדות. טצד שני,
אם ניתן טטפים לבתי-הספר, לא נוכל אף פעם לטפק את הדרישות.
את התלמידים הטקלים סטיפנדיות אנו בוחרים על-פי טלקציה, בוחרים 4 - 5
תלמידים טובים ביותר בכל כיתה וכיתה ועל-טטך הבחינות קובעים מי ראוי
לסטיפנדיה. אם התלמיד טעבר את הבחינות הוא בעל-אמצעים אין נותנים
לו סטיפנדיה. אפשר לומר שאנו כבר מגיעים לעומק האפשרויות. לפני
שנה ניגשו לבחינות לטטיפנדיות 5,000 ילד, ולפי תוצאות הבחינות אנו
רואים שטספר הסטיפנדיות שניתנו כבר כמעט טמצות את הכל. נוסף לטטיפנדיות

טו.

סר בן-גור:

הנחתנות על-ידי משרד החינוך נעשית גם בעולה שלותפת עם הסוכנות למתן סטיפנדיות לילדי עולים וגני השכבות שיש לעודדן, ואף כי אין אנו חושבים שילדים אלה יוכלו להשיג את הרמה הדרושה כדי לקבל סטיפנדיה בתנאים רגילים.

אנו חושבים שסטיפנדיות מיני הטובים גם יחד מספקנה את כל הדרישות. אולם קשה לענות על השאלה אם מספר התלמידים מספק את צרכי המדינה.

א. כלפון:
האם בתקציב המיועד לסטיפנדיות נכללים גם 100,000 ל"י של הסוכנות?

סר בן-גור:

לא, זה מפעל אחר. אם מדברים על בתי-הספר התיכוניים לא צריכים לנקוט עמדה שכל מי שסיים בית-ספר עממי צריך להמשיך ללמוד. השאלה היא מי צריך להמשיך בלימודים ויש לבדוק אם הסלקציה שאנו עושים מתאימה לתנאי הארץ, כי הסלקציה כיום מכוונת לבתי-הספר התיכוניים הקדם-איים ולא לבתי-ספר תיכוניים מקצועיים וחקלאיים.

חה"כ אונא שאל מה מצדיק תקציב כה גדול לפעולות הגדנ"ע. זו שנה ראשונה שאנו עוסקים בענין זה ורק מתוך הבטחון של השנה יתברר אם הלכנו בדרך הנכונה ובאיזו מידה התקציב הזה מצדיק את הפעולה.

כן שאל חה"כ אונא היכן טופיע התקציב למועצה לחינוך ממלכתי-דתי. תקציב ישנו ואין כל כוונה לקפח את מיליהו. חה"כ נצר שאלה כיצד מחולקת ההענקה לבתי-הספר התיכוניים. התשובה לכך ישנה בדברי ההסבר, כי בהם נאסר שלטורגית הכיחות ניתנת תמיכה כדי לייצב את שכר-הלימוד על 160 ל"י לשנה.

חה"כ נצר שאלה על מועדונים ליד בתי-הספר. הכוונה לפעולה נגד הטיסיון ואנו קוראים לזה בשם מועדון, מפני שלא מצאנו שם אחר. המועדונים הרגילים ליד בתי-הספר הם באופן יחסי יקרים ובאמצעותם לא נוכל להציל את המצב. לכן החלטנו להקים מועדונים אחר בהם במקום סדרין אחד לכל 50 ילד יהיה סדרין אחד ל-200 ילד, אבל הילדים בכל זאת יימצאו תחת הטגחה מסויימת. מועדונים כאלה יוקמו בעיקר במקומות בהם מתרכזים הטיסיוניים, כמו יפו, דמלה, לוד וגם בירושלים במידת מה.

חה"כ צברי שאלה מדוע חלה הפחתה בתקציב להכשרת מורים. הפחתה בחלקה בוצעה בעקבות זה שחלק מן ההוצאות נראו כמפורזות, והיה צריך למצוא דרך ליעול-יתר.

אנחנו השנה, בעיבוד התקציב, נקטנו בקו של הרחבת הפעולות לא על-ידי תוספת כספים בלבד, אלא גם על-ידי תוספת יעול.

חה"כ צברי שאלה היכן טופיע תקציב לפיקוח על ביצוע חוק חינוך חובה. אין לנו תקציב מיוחד לזה, אלא הוא נכלל בתקציב הכללי לעובדים.

אשר ל-32 שעות שהמורים צריכים לתת בשבוע, אין חשש ולא נוכל לבצע את כל הפעולות גם אם המורים לא יסכימו, מפני שישנו סכום מסוים ברזרבה למקרה זה. טכום כזה לא עמד לרשותנו משתקד.

שירות התחבורה למעברות משרת משרדים שונים ואנחנו מסתמכים רק ב-20% מהתקציב כולו.

היו"ר ש. פרסיץ:
אבקש ממשרד החינוך להזמין לישיבה שתתקיים אחר את הגב' גבלי ואת סר מיוחס.

הישיבה נבעלה בשעה 14.00.